

FAQ:

Gooit het Fries Museum zomaar een stukje Friese cultuur weg?

Alle waardevolle voorwerpen blijven in de collectie van het Fries Museum bewaard. Door het kaf van het koren te scheiden kunnen wij in de toekomst beter zorgen voor de collectie die wel waardevol is. Voorafgaand aan een ontzamelbesluit wordt er een uitgebreide waardering uitgevoerd. Wij doen dat aan de hand van de methodiek '[Op de Museale Weegschaal](#)' dat door de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed is ontwikkeld. Door de waardering herontdekken we ook voorwerpen in onze collectie. Als een voorwerp voor ontzaming in aanmerking komt, wordt het op de nationale Afstotingsdatabase geplaatst. Andere musea hebben dan twee maanden de tijd om aan te geven of zij interesse hebben. Naast het plaatsen van de voorwerpen op de Afstotingsdatabase schrijven wij ook musea aan waarvan wij denken dat de voorwerpen van toegevoegde waarde kunnen zijn voor de betreffende collectie. Hierbij wordt allereerst naar de Friese musea gekeken. Indien museale herplaatsing niet slaagt, wordt gekeken naar andere personen of erfgoedinstellingen die het voorwerp over willen nemen. Als ook daar geen belangstelling is voor deze voorwerpen, zoeken we een andere bestemming buiten het erfgoeddomein. Alleen als er geen enkele culturele interesse is wordt een voorwerp teruggegeven aan de eigenaar of verkocht. Als het voorwerp in werkelijk erbarmelijke staat is, recycleren we de materialen.

Wordt er 20% van het aantal voorwerpen ontzamd?

Nee, het gaat om het volume, de ruimte die voorwerpen innemen. Zilveren haarspelden ontzamen loont dus niet, met grote meubelstukken maken we kubieke meters. We ontzamen niet meer dan nodig is. Ook na het ontzamelproject heeft het Fries Museum nog altijd de meest omvangrijke collectie van de provinciale musea in Nederland.

Krijg het Fries Museum hier subsidie voor?

Het Fries Museum krijgt geen subsidie voor deze tijdrovende en kostbare operatie, en ook de eigenaren van de collectie betalen niet mee. We kunnen de waardering en ontzaming vanaf 2017 uitvoeren omdat een reeks succesvolle tentoonstellingen voor extra inkomsten heeft gezorgd. We vinden een zorgvuldige en verantwoorde uitvoering van de ontzaming zo belangrijk dat we een groot deel van de extra inkomsten hierin investeren. Daarnaast zou ontzaming niet mogelijk zijn zonder de enorme inzet van vele vrijwilligers, die met veel zorg en plezier meewerken aan dit project.

Mijn opa heeft in het verleden een aantal voorwerpen aan het Fries Museum geschonken. Kan ik deze voorwerpen ook terugkrijgen?

Wanneer een voorwerp is geselecteerd voor ontzaming, wordt het twee maanden op de nationale Afstotingsdatabase geplaatst. Bij schenkingen na 1945 proberen we contact te leggen met de schenkers of erfgenamen, om ze ervan op de hoogte te stellen dat wij het voorwerp willen ontzamen. Wanneer (de erfgenamen van) de schenkers interesse hebben in overname van het voorwerp, is dat mogelijk als er zich in de periode van twee maanden geen ander museum meldt dat

het voorwerp in zijn collectie wil opnemen. Dit geldt echter alleen voor voorwerpen die wij al geselecteerd hadden voor ontzaming.

Hoe zit het met de gunningscriteria bij herplaatsing?

Omdat het niet om waardevolle voorwerpen gaat, wordt er zelden om de herplaatsing gestreden. Het is zelfs vaak een hele uitdaging om een nieuwe bestemming te zoeken. Wanneer het ontzamelbesluit is genomen, zoeken wij intensief naar mogelijkheden om de te ontzamen voorwerpen te herplaatsen bij andere musea. Dat gebeurt allereerst in Friesland, vervolgens binnen het netwerk van musea rondom de voormalige Zuiderzee of bij musea waarvan wij vermoeden dat ze belangstelling kunnen hebben.

Het is Fries erfgoed; moet het dan niet in Friesland blijven?

De waardevolle voorwerpen blijven hoe dan ook in onze collectie. Bij voorwerpen die wij ontzamen kijken we in eerste instantie naar musea en erfgoedinstellingen die in dezelfde plaats, regio of provincie zijn gehuisvest als waar het voorwerp vandaan komt. Voor Fries erfgoed zoeken we dus allereerst naar een museum in Friesland. Wanneer een voorwerp uit onze collectie, dat voor ontzaming in aanmerking komt, niet aan Friesland is verbonden, kan het zijn dat het voorwerp buiten de provincie beter op zijn plaats is. Wij schrijven dan musea aan waarvan wij denken dat het voorwerp daar beter tot zijn recht kan komen.

Heb je een vraag die hier niet bij staat? Neem dan contact op met de procesbegeleider ontzaming Hermina Deelstra (h.deelstra@friesmuseum.nl, of 058 20 500 58).